

KØBENHAVNS KOMMUNE
Økonomiforvaltningen

Statsforvaltningen Hovedstaden
Tilsynet
Borups Allé 177, Blok D-E
2400 København NV

1. februar 2013

Evaluering af Københavns Kommunes revisionsordning – Økonomiudvalgets / Økonomiforvaltningens kompetence.

Københavns Kommune skal herved anmode Tilsynet om en udtalelse om Økonomiudvalget - uden at komme i strid med kompetencereglerne i kommunens styreform - kan beslutte at indstille til Borgerrepræsentationen at vedtage 3. at – punkt i vedlagte indstilling om gennemførelse af en evaluering af kommunens revisionsordning.

Baggrund

Økonomiforvaltningen har i den vedlagte indstilling om Kommunens revisionsordning (2013-4957) i 3. at -punkt indstillet til Økonomiudvalget at anbefale Borgerrepræsentationen at vedtage

3. at Økonomiforvaltningen har ansvaret for, at der i 1. halvår af 2013 gennemføres en ekstern evaluering af kommunens revisionsordning, herunder af Revisionsudvalget og Intern Revision, på baggrund af de temaer, som er anført i vedlagte bilag 3.

Under Økonomiudvalgets behandling af indstillingen den 30. januar 2013 blev der rejst spørgsmål om Økonomiudvalgets / Økonomiforvaltningens kompetence til at varetage denne evalueringssopgave. Udvalget besluttede derfor at udsætte behandlingen af dette punkt. Det blev samtidig aftalt, at der frem mod udvalgets behandling af punktet på Økonomiudvalgets møde den 26. februar 2013 skulle indhentes en udtalelse fra Statsforvaltningen Hovedstaden om kompetencespørgsmålet.

Nærmere om sagens indhold henvises til indstillingen om Kommunens Revisionsordning med bilag, herunder bilag 6 (mailkorrespondance om kompetencespørgsmålet mellem formanden for Revisionsudvalget Mogens Lønborg, MB, og Økonomiforvaltningens adm. direktør Claus Juhl).

Såfremt Tilsynet har behov for yderligere oplysninger vil der kunne tages kontakt til undertegnede chefjurist Vibeke Iversen.

Venlig hilsen

Vibeke Iversen

Chefjurist

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Telefax
33 66 70 10

Direkte telefon
33 66 22 87

E-mail
vi@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800220

www.kk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE

ØKONOMIUDVALGET

DAGSORDEN

for mødet den for mødet den 30.01.2013

[Til bilagsfortegnelse]

4 Kommunens revisionsordning (2013-4957)

Forslag dels om udvidelse af Revisionsudvalgets og Intern Revisions opgaver ved ændring af henholdsvis Revisionsregulativet og Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision, dels om evaluering af kommunens revisionsordning.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

at vedtage, at Revisionsudvalgets opgaver som beskrevet i kapitel 8 i Revisionsregulativ for Københavns Kommune med virkning fra Borgerrepræsentationens godkendelse udvides med "at foretage indstilling til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om valg af leverandør til varetagelse af den lovpligtige revisionsopgave i Københavns Kommune", jf. vedlagte bilag 1,

at vedtage, at Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision ændres i konsekvens heraf, jf. vedlagte bilag 2,

at vedtage, at Økonomiforvaltningen har ansvaret for, at der i 1. Halvår af 2013 gennemføres en ekstern evaluering af kommunens revisionsordning, herunder af Revisionsudvalget og Intern Revision, på baggrund af de overordnede temaer, som er anført i vedlagte bilag 3.

at vedtage, at indstilling om Økonomiudvalgets godkendelse af 2 af Revisionsudvalget vedtagne allonger til Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision, jf. vedlagte bilag 4 og 5, forelægges Økonomiudvalget sammen med resultatet af den eksterne evaluering.

PROBLEMSTILLING

Københavns Kommunes kontrakt med Deloitte Statsautoriseret Revisionselskab om varetagelse af den samlede lovpligtige revision af Københavns Kommunes regnskaber udløber efter revisionen af regnskabsåret 2013. Der skal derfor i løbet af 2013 gennemføres et EU udbud vedrørende den samlede lovpligtige revisionsopgave i Københavns Kommune. Økonomiudvalget / Økonomiforvaltningen har det ressortmæssige ansvar herfor.

Det er ikke i kommissoriet for Revisionsudvalget som en del af udvalgets opgaver bestemt, at udvalget foretager indstilling til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om valg af leverandør til varetagelse af kommunens lovpligtige revisionsopgave. Revisionsudvalgets varetagelse af opgaven vil derfor forudsætte en ændring af Revisionsudvalgets kommissorium, som er fastsat i Revisionsregulativets kapitel 8. En udvidelse af Revisionsudvalgets opgaver vil i givet fald skulle afspejles i Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision, der sekretariatsbetjener Revisionsudvalget.

I bilag 1 til indstillingen om Etablering af en Intern Revision i Københavns Kommune (BR 87/2008) er det bestemt, at Revisionsudvalget senest med udgangen af 2008 efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget vedtager en funktionsbeskrivelse for den interne revisions virke. Vedtagelse af ændringer til funktionsbeskrivelsen forudsætter således ligeledes Økonomiudvalgets godkendelse. Økonomiudvalget har ikke - forud for Revisionsudvalgets vedtagelse af 2 allonger til Funktionsbeskrivelsen af henholdsvis 19. august 2010 og 9. november 2012 - fået forelagt en indstilling om godkendelse af de 2 allonger med ændringer til Funktionsbeskrivelsen. Økonomiudvalgets godkendelse er en forudsætning for ændringernes gyldighed.

Organiseringen af Intern Revision direkte under Borgerrepræsentationen, uafhængig af forvaltningen, er hjemlet i en midlertidig bestemmelse i kommunens styrelsesvedtægt med dispensation fra den kommunale styrelseslov. Denne dispensation er kun gældende for indeværende kommunale funktionsperiode og skal besluttes af den nye Borgerrepræsentation efter 1. januar 2014. Der skal i givet fald indhentes ny dispensation fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til Intern Revision som en af forvaltningen uafhængig enhed.

Samtidig med beslutningen om etablering af Intern Revision vedtog Borgerrepræsentationen forslag til Revisionsregulativ for Københavns Kommune. Heri indgår i regulativets kapitel 8 bestemmelserne om nedsættelse af Revisionsudvalget samt om udvalgets sammensætning og opgaver. Revisionsudvalget er et særligt udvalg, som er nedsat med hjemmel i § 17, stk. 4, i den kommunale styrelseslov. Revisionsudvalgets fortsættelse efter 1. januar 2014 i den nye kommunale funktionsperiode forudsætter en beslutning herom af den nye Borgerrepræsentation.

Det vil derfor være naturligt i 1. halvår 2013 at foretage en evaluering af revisionsordningen. Det bemærkes i den forbindelse, at Intern Revisions indsats og rådgivning efter Økonomiforvaltningens vurdering har bidraget væsentligt til forbedring af kommunens økonomistyring. Det er tillige Økonomiforvaltningens opfattelse, at Intern Revision som en enhed direkte under Borgerrepræsentationen, uafhængig af forvaltningen, bør opretholdes.

LØSNING

Udvidelse af Revisionsudvalgets og Intern Revisions opgaver

Det foreslås, at Revisionsudvalgets opgaver som beskrevet i § 21 i kapitel 8 i Revisionsregulativ for Københavns Kommune (bilag 1) med virkning fra Borgerrepræsentationens godkendelse udvides med:

"5) at foretage indstilling til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om valg af leverandør til varetagelse af den lovpligtige revisionsopgave i Københavns Kommune".

Videre foreslås det, at afsnit 6 om opgaveporteføljen i Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision (bilag 2) med virkning fra Borgerrepræsentationens godkendelse suppleres med følgende:

"Endelig varetager den interne revision som sekretariat for Revisionsudvalget forvaltningens opgave vedr. valg af leverandør til varetagelse af den lovpligtige revisionsopgave i Københavns Kommune".

Evaluering af kommunens revisionsordning

Endvidere foreslås det, at Økonomiforvaltningen har ansvaret for, at der i 1. halvår af 2013 gennemføres en ekstern evaluering af kommunens revisionsordning, herunder af Revisionsudvalget og Intern Revision, på baggrund af de overordnede temaer, som er anført i vedlagte bilag 3. Temaerne i evalueringen tager udgangspunkt i Intern Revisions opgaver (bistå den eksterne revisor, bidrage til god økonomistyring og fungere som interne konsulenter, jf. Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision), og Revisionsudvalgets rolle, som den er beskrevet i Revisionsregulativet for Københavns Kommune. Økonomiforvaltningen har orienteret Revisionsudvalget om den kommende evaluering, jf. bilag 6.

Resultatet af evalueringen forelægges for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen inden sommerferien 2013.

Allonger til Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision

Endelig foreslås det, at Økonomiforvaltningen sammen med resultatet af den eksterne evaluering forelægger indstilling om Økonomiudvalgets godkendelse af de 2 af Revisionsudvalget vedtagne allonger til Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision, jf. bilag 4 og 5.

ØKONOMI

Udgifterne til den eksterne evaluering forventes at være i størrelsesordenen 100-200 t.kr., som finansieres inden for Økonomiudvalgets ramme.

VIDERE PROCES

Økonomiforvaltningen igangsætter den videre proces i forhold til den eksterne evaluering efter Borgerrepræsentationens godkendelse.

Claus Juhi

/Bjarne Winge

[Til toppen]

BILAG

- 2013-25620 - Bilag 1 - Revisionsregulativ for Københavns Kommune
2013-25619 - Bilag 2 - Funktionsbeskrivelse for Intern Revision maj 2009
2013-56176 - Bilag 3 - Temaer vedr. evaluering af Intern Revision og Revisionsudvalget
2013-25618 - Bilag 4 - Allonge til Funktionsbeskrivelse august 2010
2013-25617 - Bilag 5 - Allonge til Funktionsbeskrivelse oktober 2012
2013-57674 - Bilag 6 - Orientering af Revisionsudvalget vedr. evaluering af kommunens revisionsordning

---

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

1
2
3

4

BILAG 1

Revisionsregulativ

for

Københavns Kommune

I medfør af § 5, stk. 3, i Bekendtgørelse nr. 392 af 2. maj 2006 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. fastsættes:

I. Kapitel 1

II. Indledning

§ 1. Revisor skal være sagkyndig og uafhængig, og herunder have kendskab til offentlig revision og et særligt kendskab til kommunale forhold.

Revisionen i henhold til dette regulativ skal senest med virkning fra 1. januar 2012 varetages af en statsautoriseret eller registreret revisor.

§ 2. Borgerrepræsentationen antager kommunens revisor, der skal godkendes af Statsforvaltningen Hovedstaden. Godkendelsen kan altid tilbagekaldes.

Borgerrepræsentationens afskedigelse af revisor kræver samtykke fra Statsforvaltningen Hovedstaden.

Revisor skal tilvejebringe og meddele Borgerrepræsentationen de oplysninger, Borgerrepræsentationen forlanger om forhold, der vedrører varetagelsen af revisors hverv.

Revisor må ikke deltage i eller tage medansvar for beslutninger, hvorved revisors stilling som uafhængig revision vil kunne bringes i fare.

Kapitel 2

III. Opgaver

Revision

§ 3. Revisionen udføres i overensstemmelse med kravene til god offentlig revisionsskik, hvorunder det skal efterprøves, at:

- Årsregnskabet er rigtigt.
- De dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger.
- De dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- Udførelsen af Borgerrepræsentationens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Regnskabsgennemgang

§ 4. Ved regnskabsgennemgangen, jf. § 6, skal det påses, at:

- Regnskabet er undergivet betryggende revision.
- Vilkårene for tilskud mv. er opfyldt.
- Midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser.
- Forvaltningen af midlerne er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

IV. Kapitel 3

V. Område

§ 5. Revisionen omfatter alle regnskabsområder, der henhører under Borgerrepræsentationen.

Til revisionen kan efter Borgerrepræsentationens bestemmelse henlægges regnskaber for institutioner, foreninger, fonde mv., der modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra kommunen.

§ 6. Revisor kan gennem Økonomiudvalget eller vedkommende stående udvalg kræve forelagt til gennemgang regnskaber for institutioner, foreninger, fonde mv., der modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra kommunen.

De nævnte regnskaber omfatter årsregnskaber med eventuelle koncernregnskaber og årsberetninger, periode- og delregnskaber samt andet relevant regnskabsmateriale, ledelsens protokoller og lignende materiale, revisors protokollater og beretninger mv. samt andet materiale og oplysninger, som efter revisors skøn er af betydning for regnskabsgennemgangen.

Kapitel 4

VI. Tilrettelæggelsen og udførelsen

§ 7. Revisionen varetages i overensstemmelse med almindeligt anerkendte principper for god offentlig revisionsskik, jf. § 3., herunder skal revisionen udføres i overensstemmelse med relevante revisionsfaglige standarder.

Som led i revisionen foretages regelmæssigt en juridisk-kritisk og økonomisk-kritisk gennemgang af kommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede forretningsgange og kontrolforanstaltninger med henblik på at efterprøve, om disse er betryggende.

Revisionen og regnskabsgennemgangen kan foregå på det sted, hvor regnskaberne føres, eller hvor det nødvendige materiale i øvrigt forefindes.

Ved planlægningen og udførelsen af revisionen inddrages forhold, som kan indebære risiko for besvigelser og for fejl af væsentlig betydning.

Revisor udarbejder en revisionsstrategi, som fastlægger de overordnede og konkrete forudsætninger for revisionsindsatsen.

§ 8. Som led i den lovpligtige revision kan revisor af egen drift foretage undersøgelser og analyser.

Revisor har ret og efter omstændighederne også pligt til at udvide revisionen ud over det, der er anvist i dette regulativ, såfremt revisor under arbejdets udførelse bliver opmærksom på forhold, der bør undersøges nærmere.

Hvis revisor finder, at der er påtrængende behov for en større revisionsmæssig indsats, som revisor finder ikke kan rummes inden for det aftalte honorar, skal spørgsmål om iværksættelse af undersøgelsen drøftes med Revisionsudvalget, der er nærmere beskrevet i § 20.

§ 9. Revisor kan, efter anmodning fra Revisionsudvalget, udføre opgaver, der har karakter af udvidet forvaltningsrevision.

Beslutning om iværksættelse af udvidet forvaltningsrevision træffes af Revisionsudvalget

Forud for iværksættelse af hver enkel udvidet forvaltningsrevision, skal der indgås en særlig aftale om gennemførelsen af den udvidede forvaltningsrevision.

Revisor skal afgive særskilt beretning om gennemførelsen af udvidet forvaltningsrevision.

§ 10. Revisor påtegner opgørelser og indberetninger vedrørende regnskabsforhold, som Københavns Kommune afgiver til EU, staten eller andre offentlige myndigheder, hvor det kræves af den pågældende myndighed, eller hvor det i øvrigt følger af gældende regler. Ved revisionen af disse opgørelser og indberetninger skal revisionen ud over bestemmelserne i dette regulativ tillige iagttage de særlige bestemmelser, der er foreskrevet herfor.

§ 11. Revisor yder rådgivning og assistance inden for regnskabsvæsen og revision, hvor det kræves af den pågældende myndighed.

§ 12. Københavns Kommune har etableret en intern revision, der ledes af en revisionschef.

Den interne revision er placeret som en uafhængig enhed direkte under Borgerrepræsentationen.

Den interne revision er etableret med det formål, at understøtte god og effektiv økonomistyring i kommunen.

Der indgås en aftale mellem revisor og revisionschefen om den interne revisions bistand ved varetagelse af den lovpligtige revision af kommunens regnskaber.

VII. Kapitel 5

VIII. Adgang til oplysninger

§ 13. Det påhviler de i § 5 nævnte myndigheder at tilvejebringe og meddele de oplysninger, der er fornødne for revisor, og som må anses af betydning for bedømmelsen af kommunens regnskab.

De nævnte myndigheder skal sikre revisor adgang til at foretage de undersøgelser, som revisor finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får alle de oplysninger og den bistand, som revisor anser for påkrævet for udførelsen af sit hverv.

De nævnte myndigheder skal efter revisors anmodning snarest muligt indsende regnskaber, revisionsprotokollater og andre fornødne oplysninger til brug for regnskabs gennemgangen.

Revisor underrettes, inden myndighederne iværksætter væsentlige ændringer i regnskabssystemer samt ændringer i kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ med tilhørende Rammebilag og forvaltningernes forretningsgange, der har betydning for revisionen.

§ 14. Revisor har til brug for revisionen adgang til data fra kommunens IT-systemer, herunder også kommunens registre i fælleskommunale IT-systemer.

Revisor har til revisionsbrug adgang til at få overført data fra kommunens IT-systemer, herunder kommunens registre i fælleskommunale IT-systemer.

Revisor autoriseres til at have adgang til kommunens IT-registre under revisionsbesøg i kommunen. Autorisationer, der ikke må omfatte adgang til at indberette data til IT-registre, meddeles af kommunens sikkerhedsansvarlige.

Det påhviler revisor at sørge for, at autorisationerne anvendes i overensstemmelse med de regler og forskrifter, der gælder for kommunen, og at anvendelsen af data sker på vilkår og betingelser, som til enhver tid stilles af Datatilsynet.

IX. Kapitel 6

X. Rapportering

§ 15. Revisor afgiver hvert år beretning om revisionen af årsregnskabet. Afgivelsen sker inden en frist, der er fastsat af velfærdsministeren. Endvidere afgiver revisor delberetninger i årets løb, når det er foreskrevet, eller når revisor finder, det er hensigtsmæssigt. I beretningen redegøres for den udførte revision samt for forhold, der giver anledning til bemærkninger, eller forhold i øvrigt, som revisor har fundet anledning til at fremdrage.

Beretningerne afgives til Borgerrepræsentationen.

I beretningen om årsregnskabet optages en oversigt over de i årets løb afgivne delberetninger

Revisor skal gøre bemærkning, hvis revisor mener, at:

- Regnskabet ikke er rigtigt.
- De dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, ikke er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- Udførelsen af Borgerrepræsentationens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisors bemærkninger om henholdsvis den finansielle revision, den lovpligtige forvaltningsrevision, og udvidet forvaltningsrevision skal fremgå særskilt af beretningen.

§ 16. Efter afslutningen af revisionen af årsregnskabet forsynes dette med revisionspåtegning, herunder om at revisionen er udført i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik og revisionsregulativets bestemmelser.

Revisors påtegning af årsregnskabet skal, medmindre andet er anført i påtegningen, være udtryk for:

- At årsregnskabet er revideret
- At årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens samlede økonomiske forvaltning
- At årsregnskabet er rigtigt opstillet på grundlag af bogføringen
- At årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med gældende love, bekendtgørelse, cirkulærer og øvrige relevante forskrifter, samt Borgerrepræsentationens beslutninger

§ 17. Revisor har adgang til at forelægge revisionsberetninger for Borgerrepræsentationen, og forelæggelse af revisors beretninger skal endvidere ske, når mindst en fjerdedel af Borgerrepræsentationens medlemmer anmoder herom, jf. den kommunale styrelseslov § 42 c.

§ 18. Revisor kan til enhver tid anmode om et møde med Økonomiudvalget, hvis revisor finder, at det er nødvendigt for, at revisor kan varetage sine lovpligtige opgaver, eller hvis revisor i øvrigt finder, at der er behov for at drøfte revisions spørgsmål.

XI. Kapitel 7

XII. Behandling af revisionsberetninger.

§ 19. Borgerrepræsentationen oversender beretningen om revisionen af årsregnskabet og delberetninger til Økonomiudvalget.

Økonomiudvalget har efter styrelsesloven til opgave at foranledige, at der sker besvarelse af revisionens bemærkninger til årsregnskabet – både for så vidt angår bemærkninger til forvaltningen under Økonomiudvalget som under de stående udvalg.

Årsrevisionsberetningen og delberetningerne forelægges Økonomiudvalget og for så vidt angår bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under Økonomiudvalget, tillige vedkommende udvalg til besvarelse inden afgivelse til Borgerrepræsentationen til afgørelse, jf. den kommunale styrelseslov § 45, stk.2, 2. pkt.

Beretningerne skal besvares af udvalgene snarest muligt og senest 4 uger efter modtagelsen. Udvalgenes besvarelse sendes til Økonomiudvalget.

Overborgmesteren sørger for, at revisors årsberetning og delberetninger udsendes til Borgerrepræsentationens medlemmer senest 7 dage efter modtagelsen, jf. § 42 b i lov om kommunernes styrelse.

Statsforvaltningen Hovedstaden skal samtidig med afgivelsen af revisionsberetninger i året løb underrettes herom.

XIII. Kapitel 8

XIV. Revisionsudvalget

§ 20. Borgerrepræsentationen nedsætter i henhold til § 17, stk. 4 i lov om kommunernes styrelse et Revisionsudvalg, som har til opgave at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisors beretninger.

Økonomiudvalget forsyner Revisionsudvalget med det fornødne materiale, som primært er udvalgenes besvarelser vedrørende årsrevisionsberetningen og delberetninger.

§ 21. Revisionsudvalget har desuden til opgave:

- 1) at føre tilsyn med den Interne Revisions virksomhed,
- 2) at foretage indstilling til Borgerrepræsentationen om den Interne Revisions beretninger efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget,
- 3) at træffe beslutning om iværksættelse af større undersøgelser (udvidet forvaltningsrevision), samt
- 4) at afgive erklæring til Borgerrepræsentationen om Økonomiudvalgets indstilling om ansættelse og afskedigelse af chefen for den interne revision.

§ 22. Revisionsudvalget består af 7 af Borgerrepræsentationens medlemmer, der vælges for 4 år ad gangen i Borgerrepræsentationens første ordinære møde i en valgperiode.

Stk. 2. For perioden 1. januar 2009 til 31. december 2009 består udvalget af de for valgperioden 2006 - 2009 5 valgte medlemmer af Revisionsudvalget samt af yderligere 2 medlemmer, valgt af Borgerrepræsentationen for perio-

den 1. januar 2009 til 31. december 2009 efter et samlet forholdstalsvalg efter § 25 i lov om kommunernes styrelse foretaget på grundlag af 7 udvalgspladser, hvor de 5 første pladser er besat af de for valgperioden 2006 -2009 5 valgte medlemmer af Revisionsudvalget.

§ 23. Revisionsudvalgets medlemmer vælger selv sin formand og en næstformand, som ved formandens forfald overtager dennes forretninger.

Formanden indkalder til møder i udvalget, leder forhandlingerne i disse og drager omsorg for, at der føres en kortfattet protokol over forhandlingerne.

Revisionsudvalget fastsætter i øvrigt selv sine procedurer for opgavevaretagelsen.

Sekretariatsbetjeningen af Revisionsudvalget varetages af den Interne Revision.

Principperne i § 29 i lov om kommunernes styrelse om generel inhabilitet for medlemmer af Økonomiudvalget finder analog anvendelse på medlemmer af Revisionsudvalget.

Formanden for Revisionsudvalget indkalder revisor til at deltage i udvalgets møder om revisors beretning om revisionen af årsregnskabet. I øvrigt kan revisor indkaldes til at deltage i andre møder i Revisionsudvalget.

§ 24. Revisionsudvalget kan anmode revisor om at udføre sådanne revisionsmæssige undersøgelser, som udvalget måtte ønske foretaget.

Revisionsudvalget har adgang til at afgive en foreløbig udtalelse i sager, som udvalget selv har igangsat, til brug for Økonomiudvalgets og de stående udvalgs behandling af sådanne sager.

§ 25. Revisionsudvalget kan på ethvert tidspunkt af Økonomiudvalget og de stående udvalg forlange sig meddelt sådanne oplysninger og forelagt alle sådanne aktstykker, som efter udvalgets skøn er af betydning for dets arbejde.

§ 26. Revisionsudvalget afgiver et udkast til betænkning over beretningen om revisionen af årsregnskabet henholdsvis delberetningerne til Økonomiudvalget.

Revisionsbetænkningen skal indeholde de bemærkninger, som behandlingen af årsregnskabet, beretningen om revisionen af årsregnskabet henholdsvis delberetningerne og Økonomiudvalgets og udvalgenes bemærkninger måtte give anledning til.

I betænkningen fremdrages endvidere sådanne forhold, som efter Revisionsudvalgets skøn kan være af betydning for Borgerrepræsentationen ved bedømmelsen af regnskabet og de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflægningen henholdsvis delberetningen.

§ 27. Økonomiudvalget afgiver revisionsbetænkningen til Borgerrepræsentationen.

Revisionsbetænkningen vedrørende revisionen af årsregnskabet afsluttes med indstilling om decision af regnskabet.

§ 28. Borgerrepræsentationen træffer på et møde afgørelse med hensyn til de fremkomne bemærkninger.

Årsregnskabet, Økonomiudvalgets revisionsbetænkning og de afgørelser, som Borgerrepræsentationen har truffet i forbindelse hermed indsendes til Statsforvaltningen Hovedstaden inden en frist, der er fastsat af indenrigs- og sundhedsministeren.

XV. Kapitel 9

XVI. Øvrige forhold

§ 29. Revisor har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som revisor bliver bekendt med i forbindelse med varetagelsen af sine opgaver, jf. revisorlovens bestemmelser herom.

§ 30. Revisor er forpligtet til at henlede Københavns Kommunes opmærksomhed på forhold, der tilsiger ændring af bestemmelserne i dette regulativ, og i så fald efter anmodning at fremkomme med forslag til ændringer.

XVII. Kapitel 10

XVIII. Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 31. Regulativet træder i kraft den 1. januar 2009 med virkning for revisionen af regnskabet for 2009.

Samtidig ophæves Revisionsvedtægten for Københavns Kommune af 9. juni 1998 efter afslutning af revisionen af regnskabet for 2008.

Vedtaget af Borgerrepræsentationen den 21. februar 2008.

KØBENHAVNS KOMMUNE

BILAG 2

Funktionsbeskrivelse

for

Intern Revision

Københavns Kommune

Maj 2009

1**Indledning og formål**

Borgerrepræsentationen har som kommunens øverste myndighed det overordnede ansvar for hele den kommunale virksomhed. Dette indebærer, at Borgerrepræsentationen skal drage omsorg for og føre tilsyn med, at forvaltningen af kommunens anliggender fungerer tilfredsstillende.

Borgerrepræsentationen har i henhold til § 26 i styrelsesvedtægten for Københavns Kommune etableret Intern Revision.

Intern Revision er etableret med henblik på, at understøtte Borgerrepræsentationen i dennes tilsyn med forvaltningen af kommunens økonomiske midler. Intern Revision skal understøtte god og effektiv økonomistyring i kommunen ved at forsyne Borgerrepræsentationen, udvalgene og den administrative ledelse med objektive og uafhængige vurderinger af, om forvaltningen af kommunens økonomiske midler sker på en hensigtsmæssig måde samt yde rekvireret rådgivning og assistance til kommunens forvaltninger inden for økonomistyring, risikostyring og intern kontrol.

Desuden skal Intern Revision bistå kommunens eksterne revisor i dennes varetæelse af den lovpligtige revision. Formålet hermed er at kunne forsyne Københavns Kommunes Årsregnskab med en revisionspåtegning udformet i overensstemmelse med den til enhver tid gældende påtegningsbekendtgørelse om, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende love og vedtægter samt at revisionen af årsregnskabet er foretaget i overensstemmelse med god offentlig revisionskik.

Revisionsudvalget har i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning af 22. februar 2008 (BR 87/08) vedtaget nærværende funktionsbeskrivelse for Intern Revision. Funktionsbeskrivelsen angiver omfanget af Intern Revisions ansvar, beføjelser, arbejdsopgaver, samt rapportering.

2**Organisatorisk placering**

Intern Revision er etableret som en uafhængig enhed, der administreres direkte under Borgerrepræsentationen. Intern Revision refererer til Borgerrepræsentationen via det af Borgerrepræsentationen nedsatte revisionsudvalg. Der henvises i den forbindelse til § 21, pkt. 1 i "Revisionsregulativ for Københavns Kommune" hvoraf det fremgår, at Revisionsudvalget fører tilsyn med Intern Revisions virksomhed.

3**Ledelse**

Intern Revision ledes af en revisionschef.

Revisionschefen skal have en relevant faglig uddannelse, kompetencer og erfaringer for at kunne bestride en stilling som chef for den Interne Revision i Københavns Kommune.

Ansættelse og afskedigelse af revisionschefen kan alene foretages af Borgerrepræsentationen, der ligeledes fastsætter revisionschefens løn- og pensionsmæssige forhold.

4

Bemanding

Revisionschefen har den fulde ledelsesret over medarbejderne i Intern Revision.

Revisionschefen har ansvaret for bemanningen af Intern Revision i overensstemmelse med det af Borgerrepræsentationen godkendte budget. Intern Revision er pr. 1. januar 2009 etableret med en normering på 11 medarbejdere ekskl. revisionschefen.

Medarbejdere i Intern Revision kan kun ansættes og afskediges af revisionschefen.

Revisionschefen er ansvarlig for, at medarbejdere til enhver tid er i besiddelse af de nødvendige kompetencer, der modsvarer kravene til revisionens gennemførelse.

Revisionschefen og medarbejderne i Intern Revision sikres løbende efteruddannelse ved deltagelse i relevante kurser udbudt af Københavns Kommune og eksterne kursusudbydere/uddannelsesinstitutioner.

Intern Revisions budget skal indeholde tilstrækkelige tidsmæssige og økonomiske ressourcer med henblik på at understøtte de løbende uddannelsesaktiviteter.

5

Budget og regnskab

Revisionschefen udarbejder årligt budgetforslag og budgetbidrag for Intern Revision i henhold til de for Københavns Kommune fastsatte budgetteringsprincipper og frister.

Revisionschefen orienterer Revisionsudvalget om budgetforslag og budgetbidrag i forbindelse med fremsendelsen heraf til Økonomiudvalget.

Revisionschefen afholder nødvendige udgifter indenfor rammerne af det godkendte budget.

6

Opgaveportefølje

Intern Revision skal løbende revidere de i Københavns Kommune etablerede regnskabs- og økonomistyringsprocesser samt tilknyttede processer. Intern Revision skal således

understøtte kommunens eksterne revisors udførelse af den lovpligtige revision, der omfatter:

- en grundlæggende efterprøvning af, at regnskabet er rigtigt,
- en vurdering af forretningsgange samt hertil hørende kontrolforanstaltninger
- en efterprøvning af, at der er meddelt fornøden bevilling til de indtægter og udgifter, som er anført i regnskabet, og at bevillingsforudsætningerne er overholdt
- en efterprøvning af, at regnskabets poster er i overensstemmelse med beslutninger, love, andre forskrifter mv.
- en vurdering af, om enkeltdispositioner, aktiviteter, programmer eller en enhed/institutions samlede opgaver er gennemført på en økonomisk hensigtsmæssig måde (løbende forvaltningsrevision)

understøtte Borgerrepræsentationens tilsyn med, at de respektive forvaltninger har implementeret effektive økonomistyringsprocesser, der eksempelvis omfatter:

- analyse og vurdering af validitet og kvalitet i den interne ledelsesrapportering
- analyse og vurdering af finansielle og driftsmæssige informationer
- analyse og vurdering af de metoder m.v., der anvendes til at frembringe informationerne
- analyse og vurdering af opfølgingsaktiviteterne rettet mod indholdet i ledelsesrapporteringen
- analyse og vurdering af økonomisk væsentlige eller risikobetonede områder
- analyse og vurdering omfattende effektivisering og rationalisering

Endvidere skal den interne revision yde rådgivning og konsultativ bistand til kommunens forvaltninger inden for økonomistyring og revision, herunder fungere som sparringspartner for kommunens administration vedrørende forretningsgange, regnskab og intern kontrol.

7

Revisionsplan

I overensstemmelse med Intern Revisions opgaveportefølje udarbejder Revisionschefen årligt en revisionsplan inkl. opgavekatalog for det kommende regnskabsår. I Revisionsplanen afsættes ressourcer til udførelse af ad hoc opgaver efter aftale med de respektive forvaltninger samt ressourcer til rådgivning og konsultativ bistand.

Revisionschefen skal udarbejde ovenstående revisionsplan med udgangspunkt i en vurdering af risiko og væsentlighed således, at hovedvægten af revisionsindsatsen lægges på de dele af regnskabet og de dele af kommunens registreringssystemer og processer, hvor der er størst sandsynlighed for eventuelle fejl, og hvor konsekvensen for fejl er størst.

Revisionsplanen skal indeholde en redegørelse for arten og omfanget af den revision, der vil blive udført i årets løb. Desuden skal revisionsplanen indeholde en redegørelse for de vurderede risici.

Revisionsplanen skal tillige i form af et opgavekatalog indeholde en beskrivelse af de specifikke revisionsopgaver, der skal udføres i løbet af regnskabsåret.

I forbindelse med udarbejdelsen af revisionsplanen gennemfører revisionschefen en møderække med de enkelte forvaltningers direktioner med henblik på at modtage forslag til revisionsopgaver, der skal indeholdes i revisionsplanen for det kommende år. På møderne drøftes tillige de af revisionschefen foreslåede revisionsopgaver.

Med udgangspunkt i ovenstående udarbejdes udkast til en konsolideret og prioriteret revisionsplan. Udkast til revisionsplan koordineres og afhandles med ekstern revision dels med henblik på at undgå dobbeltarbejde og dels med henblik på at tilsikre en hensigtsmæssig revisionsmæssig dækning af Københavns Kommunes aktiviteter.

Planen forelægges for revisionsudvalget og godkendes af dette. Planen skal foreligge i godkendt stand ultimo december måned i året forud for det regnskabsår, som planen omfatter.

8

Rapportering til udvalg og forvaltninger

Den gennemførte revision afsluttes med en skriftlig rapport til den reviderede forvaltning og det pågældende udvalg. Intern Revisions rapportering vil være ensartet opbygget uanset revisionsområde og omfang. Rapportudkastet vil indeholde følgende afsnit:

- Observerede forhold
- Identificerede risici
- anbefalinger

Ved behandlingen af rapportudkastet indarbejdes følgende afsnit:

- Forvaltningens handlingsplaner rettet mod de fremsatte anbefalinger
- Det pågældende udvalgs eventuelle stillingtagen til forvaltningens handlingsplaner

Rapporteringen indeholder følgende faser:

1. Rapportudkast fremsendes til den reviderede forvaltning
2. Rapportudkast gennemgås med den reviderede forvaltning
3. De korrektioner, som gennemgangen giver anledning til, indarbejdes i rapportudkastet
4. Den reviderede forvaltning udarbejder forslag til handlingsplaner med henblik på at implementere de fremsatte anbefalinger

5. Der fastsættes en frist for implementering af anbefalingerne
6. Såfremt det af rapporten fremgår, at Intern Revision har væsentlige bemærkninger til det reviderede område, fremsendes rapportudkastet tillige til det stående udvalg med henblik på at modtage dettes accept af forvaltningens handlingsplaner
7. Det stående udvalgs accept af handlingsplaner indarbejdes i rapportudkastet
8. Afsluttet rapport fremsendes til forvaltning
9. Såfremt det stående udvalgs accept af handlingsplaner er indarbejdet i rapporten sendes den afsluttede rapport tillige til det stående udvalg.
10. Rapporten vil være tilgængelig på Intern Revisions hjemmeside samt på det relevante udvalgs hjemmeside

Processen for Intern Revisions løbende rapportering er grafisk fremstillet i bilag til funktionsbeskrivelsen benævnt "Rapporteringsproces for Intern Revision".

9

Opfølgingsrapportering

Intern Revision følger løbende op på implementeringen af de fremsatte anbefalinger. Resultatet af den udførte opfølgning rapporteres kvartalsvis til de enkelte forvaltninger. Rapporteringen indeholder en redegørelse for

- Udestående anbefalinger, der jf. de aftalte terminer, skulle være implementeret i det afsluttede kvartal
- anbefalinger, der er fremsat i det afsluttede kvartal
- anbefalinger, der er afsluttet i kvartalet

10

Rapportering til Borgerrepræsentationen

Intern Revision rapporterer løbende til det af Borgerrepræsentationen nedsatte revisionsudvalg.

Til brug for rapporteringen til Revisionsudvalget er der etableret en særskilt revisionsprotokol. Rapporteringen sker i form af successive indføjelser i revisionsprotokollen. Revisionschefen informerer løbende Revisionsudvalget om indføjelser i revisionsprotokollen.

Umiddelbart efter afslutningen af en rapport protokolleres rapportens konklusion til revisionsudvalget. I protokollen anføres det tillige, i hvilket omfang den reviderede forvaltning har tilsluttet sig Intern Revisions anbefalinger.

Resultatet af den løbende opfølgingsrevision protokolleres tillige løbende.

Ved møderne i Revisionsudvalget redegør revisionschefen for indføjelser i revisionsprotokollen siden sidste møde. Revisionsudvalgets medlemmer attesterer i protokollen, at denne har været forelagt revisionsudvalget.

Om revisionsprotokollater af væsentlig betydning og af særlig karakter foretager Revisionsudvalget indstilling til Borgerrepræsentationen til beslutning efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget.

De underskrevne revisionsprotokoller vil være tilgængelige på Intern Revisions hjemmeside.

11

Virksomhedsberetning

Intern Revision udarbejder efter afslutningen af hvert regnskabsår en årsberetning til Borgerrepræsentationen om Intern Revisions virksomhed. Årsberetningen forelægges Borgerrepræsentationen med en indstilling fra Revisionsudvalget efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget. Årsberetningen indeholder en redegørelse for følgende forhold:

- Aktiviteter i årets løb
- Ressourcemæssige forhold
- Regnskab

For så vidt angår de udførte aktiviteter i årets løb vil virksomhedsberetningen indeholde en rekapitulation af de forhold, der forløbs løbende er rapporteret til forvaltningerne, de stående udvalg samt Borgerrepræsentationen. Den årlige virksomhedsberetning vil være tilgængelig på Intern revisions hjemmeside.

12

Ansvar

Revisionschefen skal:

- Sikre, at Intern Revision planlægger og udfører sine opgaver i overensstemmelse med almindeligt anerkendte danske og internationale revisionsprincipper og relevante revisionsfaglige standarder
- Sikre, at der ved revisionens udførelse tilvejebringes relevant dokumentation for et tilstrækkeligt, relevant og pålideligt revisionsbevis, der kan underbygge de vurderinger og konklusioner, der er indeholdt i de enkelte rapporter
- Sikre, at den del af den lovpligtige revision, der varetages efter aftale med kommunens eksterne revisor, udføres i overensstemmelse med kravene til god offentlig revisionsskik, således som dette begreb er fastlagt i kommunestyrelseslovens § 42 og gennemføres i et omfang, så der med høj grad af

sikkerhed kan drages konklusion af resultatet af den stedfundne revision, og at resultatet kan danne grundlag for den eksterne revisors påtegning af regnskaber og opgørelser.

- Sikre, at der er etableret et kvalitetssikringskoncept for Intern Revisions arbejde med henblik på at sikre et højt kvalitetsniveau for det udførte arbejde

13

Samarbejde med den valgte revisor

Med henblik på en optimal udnyttelse af de samlede revisionsressourcer, etableres et nært samarbejde mellem Intern Revision og kommunens eksterne revisor om den lovpligtige revision. Samarbejdet skal omfatte planlægning, udførelse og dokumentation af revisionsarbejdet. Det løbende samarbejde omfatter tillige gensidig erfarings- og informationsudveksling.

I henhold til § 12 i "Revisionsregulativ for Københavns Kommune" indgås en aftale mellem kommunens eksterne revisor og revisionschefen om Intern Revisions bistand ved varetagelsen af den lovpligtige revision af kommunens regnskaber.

14

Adgang til informationer mv.

Intern Revision har ubegrænset adgang til samtlige informationer, registreringer, systemer m.v. i Københavns Kommune, som Intern Revision vurderer, er nødvendige for at udføre de i funktionsbeskrivelsen anførte opgaver.

15

Inddragelse af Intern Revision

Intern Revision skal inddrages forinden Københavns Kommune iværksætter væsentlige ændringer i

- Det regnskabsmæssige regelsæt
- Regnskabssystemer
- Økonomistyringssystemer
- IT-systemer

16

Offentlighed, sagsbehandling, tavshedspligt m.v.

Intern Revision er omfattet af de gældende regler om kommunale myndigheders sagsbehandling, tavshedspligt, offentlighed m.v., herunder bestemmelserne i forvaltningsloven, persondataloven, offentlighedsloven og arkivloven.

17

Habilitet

Forvaltningslovens bestemmelser om habilitet er gældende for Intern Revisions virksomhed.

Intern Revision kan ikke pålægges arbejde eller deltage i arbejde, der er uforeneligt med en forsvarlig varetagelse af de revisionsmæssige opgaver, jf. revisorlovens bestemmelser herom.

Revisionschefen har pligt til at underrette revisionsudvalget og den valgte revisor om eventuelle habilitetsproblemer. Tilsvarende har medarbejderne i Intern Revision pligt til at underrette revisionschefen om eventuelle habilitetsproblemer såvel i forhold til forvaltningsloven som i forhold til revisorloven.

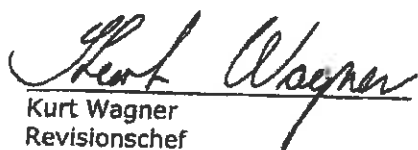
18

Ændringer i funktionsbeskrivelsen

Funktionsbeskrivelsen kan kun ændres efter godkendelse af Revisionsudvalget.

Såfremt revisionschefen skønner, at det vil være hensigtsmæssigt at foretage ændringer i funktionsbeskrivelsen, er det revisionschefens pligt at tilsende Revisionsudvalget forslag til sådanne ændringer.

København, den 19. maj 2009

Kurt Wagner
Revisionschef

Godkendt af Revisionsudvalget i Københavns Kommune den 19. maj 2009.

Jesper Christensen
(Formand)

Peter Schlüter
(Næstformand)

Monica Thon

Anne Vang

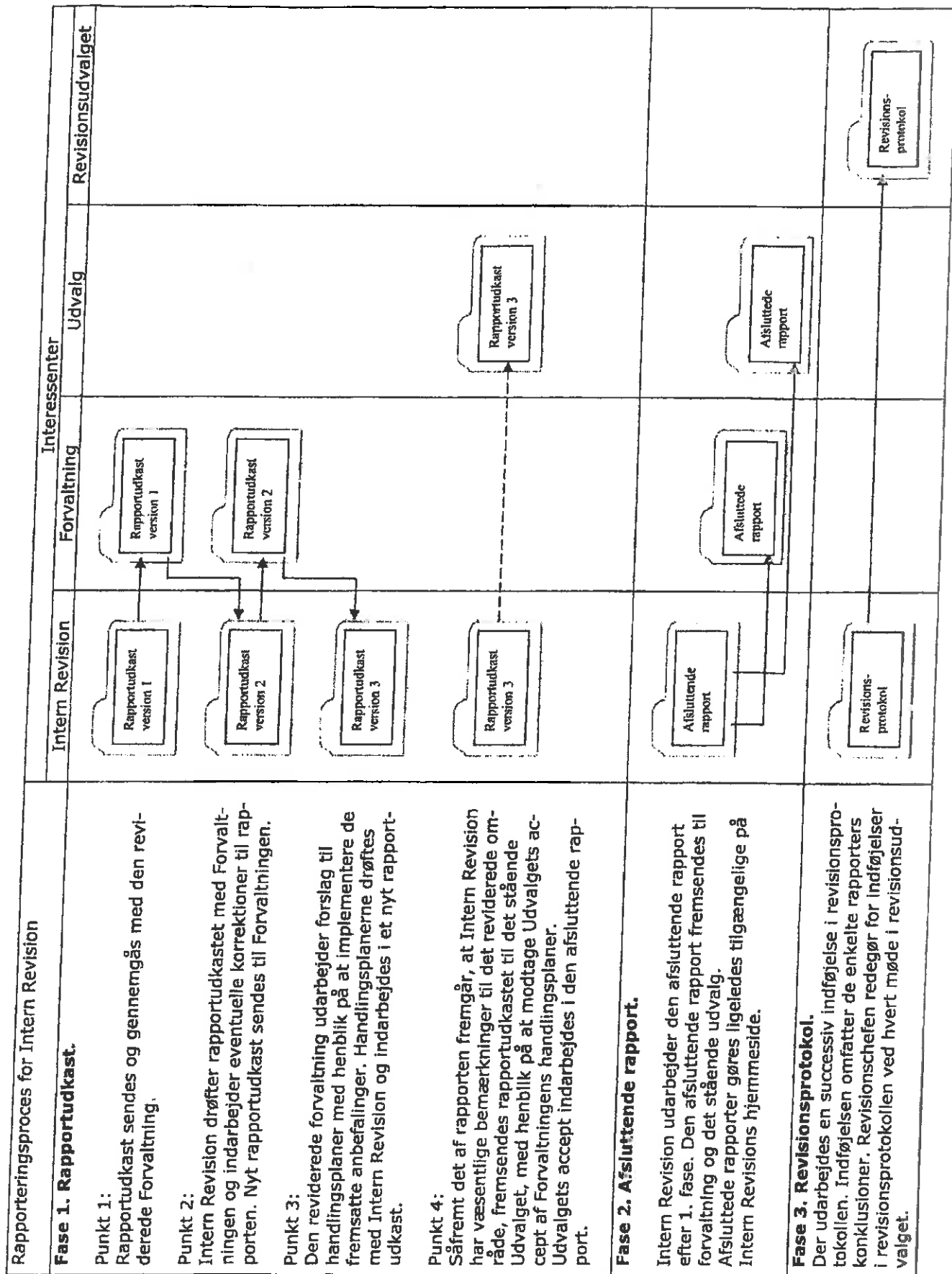
Bjarne Fey

Finn Rudaizky

Jens Kjær Christensen

Bilag 3: Overordnede temaer vedr. ekstern evaluering af Intern Revision og Revisionsudvalget

1. Bistå den eksterne revision

Intern Revision skal jf. funktionsbeskrivelsen understøtte kommunens eksterne revisors udførelse af den lovpligtige revision, hvilket bl.a. omfatter en grundlæggende efterprøvning af, at regnskabet er rigtigt, en vurdering af forretningsgange samt hertil hørende kontrolforanstaltninger og en efterprøvning af, at der er meddelt fornøden bevilling til de indtægter og udgifter, som er anført i regnskabet, og at bevillingsforudsætningerne er overholdt.

2. Bidrage til god økonomistyring

Intern Revision skal jf. funktionsbeskrivelsen understøtte Borgerrepræsentationens tilsyn med, at de respektive forvaltninger har implementeret effektive økonomistyringsprocesser, hvilket bl.a. omfatter analyse og vurdering af kvaliteten i den interne ledelsesrapportering, analyse og vurdering af økonomisk væsentlige eller risikobetonede områder og vurderinger af effektivitet og rationalisering.

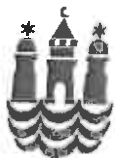
3. Fungere som interne konsulenter

Intern Revision skal jf. funktionsbeskrivelsen yde rådgivning og konsultativ bistand til kommunens forvaltninger inden for økonomistyring og revision, herunder fungere som sparringspartner for kommunens administration vedrørende forretningsgange, regnskab og intern kontrol.

4. Revisionsudvalgets rolle

Revisionsudvalgets opgave er jf. kommunens revisionsregulativ at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisors beslutninger, herunder afgive et udkast til betænkning over beretningen om revisionen af årsregnskabet til Økonomiudvalget samt at:

- Føre tilsyn med den Interne Revision virksomhed
- At foretage indstilling til Borgerrepræsentationen om den Interne Revisions beretninger efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget
- At træffe beslutning om iværksættelse af større undersøgelser (udvidet forvaltningsrevision)
- At afgive erklæring til Borgerrepræsentationen om Økonomiudvalgets indstilling om ansættelse og afskedigelse af chefen for den interne revision

KØBENHAVNS KOMMUNE

BILAG 4

Allonge til

Funktionsbeskrivelse

for

Intern Revision

Københavns Kommune

August 2010

Rapportering til udvalg og forvaltninger

Den gennemførte revision afsluttes med en skriftlig rapport til den reviderede forvaltning og det pågældende udvalg. Intern Revisions rapportering vil være ensartet opbygget uanset revisionsområde og omfang. Rapportudkastet vil indeholde følgende afsnit:

- Observerede forhold
- Identificerede risici
- anbefalinger

Ved behandlingen af rapportudkastet indarbejdes følgende afsnit:

- Forvaltningens handlingsplaner rettet mod de fremsatte anbefalinger
- Det pågældende udvalgs eventuelle stillingtagen til forvaltningens handlingsplaner

Rapporteringen indeholder følgende faser:

1. Rapportudkast fremsendes til den reviderede forvaltning
2. Rapportudkast gennemgås med den reviderede forvaltning
3. De korrektioner, som gennemgangen giver anledning til, indarbejdes i rapportudkastet
4. Den reviderede forvaltning udarbejder forslag til handlingsplaner med henblik på at implementere de fremsatte anbefalinger
5. Der fastsættes en frist for implementering af anbefalingerne
6. Såfremt det af rapporten fremgår, at Intern Revision har væsentlige bemærkninger til det reviderede område, fremsendes rapportudkastet tillige til det stående udvalg med henblik på at modtage dets accept af forvaltningens handlingsplaner
7. Det stående udvalgs accept af handlingsplaner indarbejdes i rapportudkastet
8. Afsluttet rapport fremsendes til forvaltning
9. Afsluttet rapport fremsendes til det stående udvalg
10. Rapporten vil være tilgængelig på Intern Revisions hjemmeside

Processen for Intern Revisions løbende rapportering er grafisk fremstillet i bilag til funktionsbeskrivelsen benævnt "Rapporteringsproces for Intern Revision".

Rapportering til Borgerrepræsentationen

Intern Revision rapporterer løbende til det af Borgerrepræsentationen nedsatte revisionsudvalg.

Til brug for rapporteringen til Revisionsudvalget er der etableret en særskilt revisionsprotokol. Rapporteringen sker i form af successive indføjelser i revisionsprotokollen. Revisionschefen informerer løbende Revisionsudvalget om indføjelser i revisionsprotokollen.

Umiddelbart efter afslutningen af en rapport protokolleres rapportens konklusion til revisionsudvalget. I protokollen anføres det tillige, i hvilket omfang den reviderede forvaltning har tilsluttet sig Intern Revisions anbefalinger.

Resultatet af den løbende opfølgingsrevision protokolleres tillige løbende.

Ved møderne i Revisionsudvalget redegør revisionschefen for indføjelser i revisionsprotokollen siden sidste møde. Revisionsudvalgets medlemmer attesterer i protokollen, at denne har været forelagt revisionsudvalget.

Revisionsudvalgets kommentarer til de anførte forhold indarbejdes i revisionsprotokollen. Herunder Revisionsudvalgets stillingtagen til, om indholdet i den forelagte revisionsprotokol er af væsentlig betydning og/eller af særlig karakter og således skal forelægges Borgerrepræsentationen. Såfremt dette er tilfældet foretager Revisionsudvalget indstilling til Borgerrepræsentationen til beslutning efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget.

De underskrevne revisionsprotokoller vil være tilgængelige på Intern Revisions hjemmeside.

København, den 19. august 2010

Kurt Wagner
Revisionschef

Godkendt af Revisionsudvalget | Københavns Kommune den 19. august 2010.

Mogens Lønborg
(Formand)

Finn Rudalzky
(Næstformand)

Intern Revision

Funktionsbeskrivelse

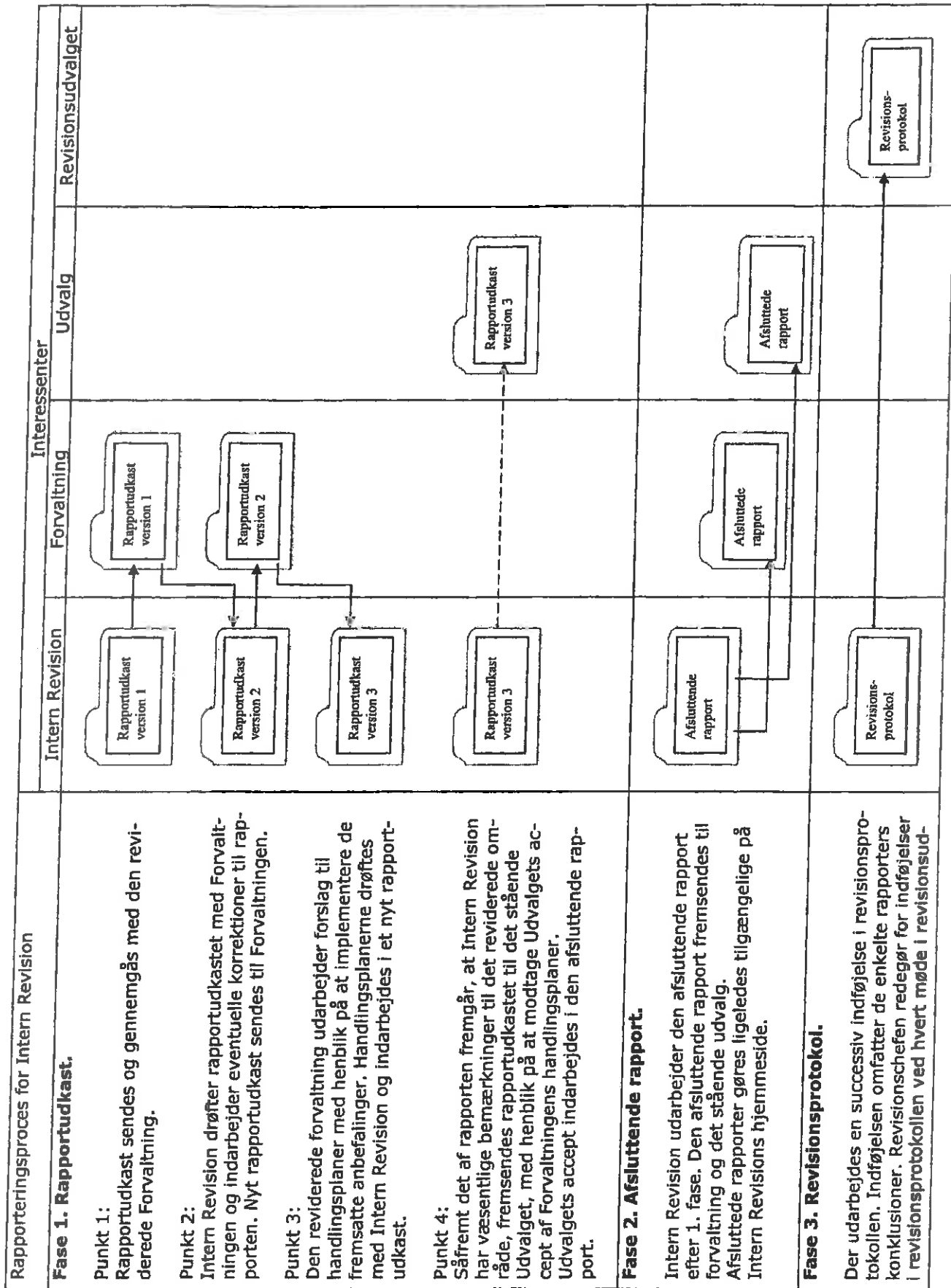
Lise Thorsen

Lars Aslan Rasmussen

Rikke Lauritzen

Lars Berg Dueholm

Klaus Mygind

valget.

--	--	--	--	--	--

KØBENHAVNS KOMMUNE

Allonge til
Funktionsbeskrivelse
for
Intern Revision
Københavns Kommune
Oktober 2012

Følgende passus tilføjes under afsnit 6, sidste dot under punkt ".. Borgerrepræsentationens tilsyn med, at de respektive forvaltninger har implementeret effektive økonomistyringsprocesser: ..."

6

Opgaveportefølje

Indledende bistand og efterfølgende vurdering af forvaltningernes rapportering til de respektive udvalg.

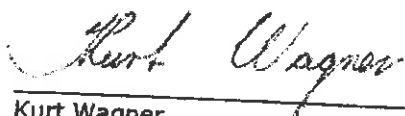
Følgende passus tilføjes under afsnit 15 som separate afsnit

15

Inddragelse af Intern Revision

Forvaltningerne har pligt til at underrette Intern Revision om eventuelle undersøgelser / selvevalueringer der foretages med henblik på en særskilt fremlæggelse for det politiske niveau, inden forvaltningen iværksætter disse. Intern Revision skal modtage undersøgelsen / selvevalueringen umiddelbart efter at denne er afsluttet.

København, den 5. november 2012

Kurt Wagner
Revisionschef

Godkendt af Revisionsudvalget i Københavns Kommune den 9. november 2012.

Mogens Lønborg
(Formand)

Finn Rudaizky
(Næstformand)

Lise Thorsen

Jakob Hougaard

Klaus Mygind

Flemming Steen Munch

Rikke Lauritzen

From: Lisa Lindberg
Sent: 17-01-2013 10:45:47
To: Mogens Lønberg
CC: Bjarne Winge; Vibeke Iversen; Flemming Dubgaard Hansen; Overborgmesteren
Subject: Kommunens revisionsordning

Kære Mogens

Tak for din mail om kommunens revisionsordning, herunder om min orientering om Økonomiforvaltningens forberedelse af en indstilling til ØU's møde den 30. januar 2013 bl.a. om gennemførelse af en evaluering af kommunens revisionsordning.

I mailen bestrider du, at det er Økonomiforvaltningens ansvarsområde at initiere og indstille en evaluering af revisionsordningen, herunder af Revisionsudvalget og Intern Revision til ØU og BR.

Det er jeg ikke enig i. I det følgende vil jeg begrunde hvorfor:

I Københavns Kommunes styreform varetages den umiddelbare forvaltning af de kommunale opgaver af ØU og de stående udvalg. Opgavefordelingen mellem ØU og de stående udvalg er fastsat i Styrelsesvedtægten for Københavns Kommune (KKSTV).

Borgerrepræsentationen kan med hjemmel i § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse (KSL) nedsætte særlige udvalg til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for BR, ØU eller de stående udvalg. De særlige udvalg kan kun nedsættes for én kommunal funktionsperiode ad gangen. De særlige udvalg kan ikke medtages i styrelsesvedtægten. De opgaver, som tillægges et særligt udvalg, vil derfor normalt være omfattet af Økonomiudvalgets eller et stående udvalgs myndighedsområde.

Revisionsudvalget er et særligt udvalg, nedsat med hjemmel i KSL § 17, stk. 4. Udvalgets opgaver er beskrevet i Revisionsregulativet for Københavns Kommune, kapitel 8. Heraf fremgår det, at udvalget har til opgave at foretage forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisors beretninger. Herudover er udvalget i Revisionsregulativets § 21 tillagt begrænsede opgaver vedr. Intern Revision, herunder bl.a. at føre tilsyn med Intern Revisions virksomhed.

Revisionsudvalgets tilsynsopgave med Intern Revisions daglige virksomhed omfatter ikke organiseringen af kommunens revisionsordning. Denne opgave er en del af kommunens økonomiske forvaltning, som Økonomiudvalget har ansvaret for, jf. KSL Kapitel 5, og KKSTV, § 12, stk.2.

I KSL's bestemmelser om den styreform, som vi har i Københavns Kommune, er forvaltningen organiseret under ØU eller et af de stående udvalg. Organisering af en del af forvaltningen direkte under BR, uafhængig af den øvrige forvaltning, forudsætter derfor dispensation fra KSL. En dispensation kan kun meddeles for én kommunal funktionsperiode ad gangen. Organiseringen af Intern Revision direkte under BR har derfor hjemmel i en midlertidig bestemmelse i KKSTV.

KSL pålægger kommunen pligt til at have en sagkyndig revision, der skal godkendes af tilsynsmyndigheden, jf. KSL § 42. Borgerrepræsentationen har tildelt Deloitte Statsautoriseret Revisionselskab kontrakten om varetagelsen af den lovpligtige revision af kommunens regnskaber for regnskabsårene 2009-2013.

Forud for kontrakten med Deloitte havde Københavns Kommune en særlig revisionsordning med hjemmel i den dagældende bestemmelse i KSL § 42a. Den lovpligtige revision blev med hjemmel heri varetaget af Københavns Kommunes Revisionsdirektorat. Borgerrepræsentationen havde også dengang med hjemmel i KSL § 17, stk. 4, nedsat et særligt udvalg – Revisionsudvalget – til at forberede ØU's og BR's behandling af revisionsrapporterne mv.

Denne særlige revisionsordning blev ophævet ved lov nr. 510 af 6. juni 2007 efter anmodning fra BR. BR havde således den 8. februar 2007 efter indstilling fra ØU/ØKF anmodet den daværende indenrigs- og sundhedsminister om ophævelse af den særlige revisionsordning i Københavns Kommune pr. 1. januar 2009.

Efterfølgende vedtog BR efter indstilling fra ØU/ØKF følgende 3 indstillinger om kommunens nye revisionsordning:

- Udbud af den samlede lovpligtige revision af kommunens regnskaber (29.11 2007)
- Etablering af Intern Revision i Københavns Kommune og godkendelse af Revisionsregulativ for KK, herunder Revisionsudvalgets sammensætning og opgaver (21.02 2008)
- Valg af leverandør til varetagelse af den samlede lovpligtige revision (24.04 2008)

Der blev på intet tidspunkt i den forbindelse rejst tvivl om Økonomiforvaltningens kompetence til at forberede og forelægge de pågældende indstillinger for ØU og BR om ændring af kommunens revisionsordning. Det uanset at kommunen på det tidspunkt havde sit eget uafhængige Revisionsdirektorat og et Revisionsudvalg.

Som nævnt i min mail af 2. januar 2013 til dig skal kontrakten om den lovpligtige revision af kommunens regnskaber i udbud i løbet af 2013. I den forbindelse vil der ske en vurdering (evaluering) af den nuværende eksterne revisor (Deloitte) sammenholdt med øvrige potentielle nye leverandører til varetagelse af revisionsopgaven.

En fortsættelse af Revisionsudvalget efter 1. januar 2014 i den nye kommunale funktionsperiode vil - som også nævnt - forudsætte en beslutning herom i den nye BR, ligesom organiseringen af Intern Revision direkte under BR, uafhængig af forvaltningen, vil forudsætte, at den nye BR beslutter at indhente en ny dispensation fra KSL fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Disse sidstnævnte forhold sammenholdt med, at kommunens nye revisionsordning nu har fungeret i knapt 5 år, er efter Økonomiforvaltningens vurdering en god anledning til at evaluere ordningen. Københavns Kommune er den eneste kommune, som har valgt at have et Revisionsudvalg og en Intern Revision, som er organiseret direkte under kommunalbestyrelsen, uafhængig af den øvrige forvaltning.

Denne evalueringsopgave er, jf. det jeg har anført ovenfor, utvivlsomt en del af Økonomiudvalgets myndighedsområde og derfor også en del af Økonomiforvaltningens ansvarsområde. Jeg skal i den forbindelse bemærke, dels at emnet for Borgerråd giverudvalgets evaluering af Borgerråd giveren ikke var kommunens Borgerråd giverordning med Borgerråd giveren organiseret direkte under BR og et særligt udvalg i form af et Borgerråd giverudvalg, men rettet mod borgenes, brugernes og kommunens medarbejderes kendskab og samarbejde med borgerråd giveren, dels at Borgerrepræsentationens Sekretariat efter ændringen 1. januar 1998 af kommunens styreform er en del af Økonomiforvaltningen.

Med venlig hilsen

Claus Juhl

Claus Juhl
Administrerende direktør

Københavns Kommune/City of Copenhagen
Økonomiforvaltningen/Lord Mayor's Department
Rådhuset/City Hall
1599 København V/DK-1599 Copenhagen V

T +45 3366 2141
F +45 3366 7010
M cj@okf.kk.dk
www.kk.dk

Fra: Mogens Lønborg
Sendt: 15. januar 2013 12:49
Til: Claus Juhl
Cc: Bjarne Winge; Vibeke Iversen; Overborgmesteren; Flemming Dubgaard Hansen
Emne: SV: Kommunens revisionsordning

Kære Claus

Tak for din mail, hvori du orienterer om ØKF's planer om evaluering af revisionsordningen, herunder af Intern Revision og Revisionsudvalget.

Jeg deler dit ønske om en evaluering – men ikke, at det er ØKF's ansvarsområde at initiere og indstille dette.

Du lægger i realiteten op til 2 opgaver:

- 1) Evaluering af Intern Revision
- 2) Evaluering af hele ordningen

Ad 1)

Borgerrepræsentationen udvidede med det nye revisionsregulativ fra 2008 Revisionsudvalgets opgaver, bl.a. med tilsynsfunktionen overfor den interne og den eksterne revision. I det at føre tilsyn ligger selvsagt også at foretage evalueringer. Revisionsudvalget har tillige som opgave at administrere kontrakten med den eksterne revision.

På mit initiativ vil vi på det kommende møde i Revisionsudvalget 31. Januar 2013 drøfte og tage stilling til spørgsmålet om en evaluering af revisionen, såvel den interne som eksterne. En sådan evaluering vil i givet fald naturligt tage udgangspunkt i det løbende tilsynsarbejde, herunder Intern Revisions egen etablerede kundeevaluering. Det er afgørende at sikre, at evaluator besidder den fornødne uafhængighed og de revisionsfaglige kompetencer for at kunne vurdere revisionens planlægning, udførelse og rapportering, herunder samspillet mellem den interne og den eksterne revision.

Det er i øvrigt helt parallelt med Borgerrådgiverudvalget, der i 2006 tilrettelagde evalueringen af Borgerrådgiverfunktionen med inddragelse af en ekstern virksomhed. De to politiske udvalg og de to administrative enheder har som du ved samme placering i kommunens organisation.

Det er selvsagt afgørende at sikre revisionen en total uafhængighed af forvaltningen, herunder ØKF. Denne uafhængighed vil anfægtes, såfremt ØKF af egen drift placerer anliggender vedrørende revisionen til afgørelse i ØU og BR.

Ad 2)

Revisionen er som bekendt Borgerrepræsentations redskab overfor forvaltningen. Derfor er Revisionsudvalget lagt direkte under Borgerrepræsentationen.

Spørgsmålet om selve kommunens revisionsordning med intern og ekstern revision og revisionsudvalg er naturligvis et anliggende for Borgerrepræsentationen. Indstilling om evaluering – og eventuel ændring heraf - er derfor et anliggende for Borgerrepræsentationens Sekretariat. Hverken forvaltningen, herunder ØKF, eller Revisionsudvalget og Intern Revision vil besidde den nødvendige uafhængighed eller uvildighed i den sammenhæng.

For så vidt angår selve arbejdet i Revisionsudvalget og en vurdering af dette, vil jeg ligeledes på det kommende møde tage initiativ til, at vi i udvalget foretager en evaluering heraf. Det svarer helt til de andre politiske udvalgs evaluering af eget arbejde og funktionsmåde.

Bedste hilsner

file:///D:/Migration Server/Work/20130121T092020.173\20130121T092021.954\3cdeb4e5-0cb3-4c34-be34... 21-01-2013

Mogens Lønborg
Fmd. for Revisionsudvalget

Kopi til: Kopimodtagere af den oprindelige mail samt tillige formanden for BR samt chefen for BR's sekretariat.

Fra: Claus Juhl
Sendt: 02. januar 2013 10:35
Til: Mogens Lønborg
Cc: Bjarne Winge; Vibeke Iversen
Emne: Kommunens revisionsordning

Kære Mogens

Godt nytår.

Vedrørende kommunens revisionsordning vil jeg gerne orientere dig om følgende:

Kommunens revisionsordning med en lovpligtig ekstern revisor (Deloitte), et revisionsudvalg og en intern revision, organiseret direkte under Borgerrepræsentationen, uafhængig af forvaltningen, har nu fungeret i 5 år.

Den lovpligtige eksterne revision skal som bekendt i udbud i løbet af 2013.

Revisionsudvalget er et særligt udvalg, nedsat med hjemmel i styrelseslovens § 17, stk. 4. En fortsættelse af Revisionsudvalget efter 1. januar 2014 i den nye kommunale funktionsperiode forudsætter derfor en beslutning herom af den nye Borgerrepræsentation.

Organiseringen af Intern Revision direkte under Borgerrepræsentationen, uafhængig af forvaltningen, har hjemmel i en midlertidig bestemmelse i kommunens styrelsesvedtægt med dispensation fra den kommunale styrelseslov. En fortsættelse heraf efter 1. januar 2014 vil forudsætte, at den nye Borgerrepræsentation beslutter at indhente en ny dispensation fra Økonomi- og Indenrigsministeriet hertil.

Det vil derfor være naturligt i løbet af 2013 at foretage en evaluering af revisionsordningen.

Økonomiforvaltningen forbereder derfor en indstilling til ØU og BR til forelæggelse på ØU's møde den 30. januar 2013 om gennemførelse af en evaluering af kommunens revisionsordning, herunder af Revisionsudvalget og Intern Revision. Indstillingen vil tillige indeholde forslag om udvidelse af Revisionsudvalgets opgaver som beskrevet i kapitel 8 i Revisionsregulativet, således at vi med virkning fra Borgerrepræsentationens beslutning får hjemmelsgrundlaget på plads for, at Revisionsudvalget foretager indstilling til ØU og BR om valg af leverandør til varetagelse af den lovpligtige revisionsopgave i Københavns Kommune.

Med venlig hilsen

Claus Juhl

